

Verslag KennisJam 2023

Samen actief in het netwerkperspectief

KennisJam 2023

Samen actief in het netwerkperspectief!

Een chaos. Dat troffen de deelnemers aan bij de opening van de IZO KennisJam op 15 september. Wanordelijk stonden de stoelen opgestapeld, alleen door initiatiefrijk samenwerken kon iedereen gaan zitten. Deze onconventionele opening zette de toon voor een interactieve middag over het netwerkperspectief: een informatiekundige visie op het vastleggen en beschikbaar stellen van gegevens.

Centraal onderdeel van de middag waren de jamsessies over de verschillende lagen van het framework netwerkperspectief. Vergelijkbaar met een muzikale jamsessie gaven de deelnemers inbreng voor het resultaat. Dit verslag laat zien wat de middag heeft opgeleverd. Veel leesplezier!

...maar wat is een netwerkperspectief eigenlijk?

Het netwerkperspectief zorgt voor efficiëntie, voorkomt dubbel werk en verbetert de samenwerking tussen zorgverleners en andere betrokkenen.

Een netwerkperspectief is een **informatiekundige visie** op het **vastleggen en beschikbaar stellen van gegevens**. In het netwerkperspectief staat centraal dat gegevens **eenmalig worden vastgelegd** en vervolgens beschikbaar worden gesteld **bij een bron** voor **meervoudig gebruik**.

In verschillende samenstellingen **maken actoren afspraken** met elkaar op de **vijf lagen van het interoperabiliteitsmodel** over het uitwisselen van gegevens. De gegevens zijn vindbaar en toegankelijk voor de actoren die hiervoor een rechtmatige grondslag hebben.

Door het netwerkperspectief te hanteren bestaat er interoperabiliteit en herbruikbaarheid van de gegevens in al deze verschillende samenstellingen.

Framework Netwerk- perspectief

Algemene Informatie	Over	Netwerk-perspectief	Huidige status	Samenhang	Meer informatie
Wet- en regelgeving	Zorg-wetgeving	Overige wetgeving	Grondslag		
Organisatie beleid	Referentie architectuur	Stakeholders	Netwerk-actoren	Rollen	Beveiligings-beleid
Processen	Uitgangs-situatie	Meerwaarde	Bedrijfsproces	Algemene informatie	Kwaliteits-standaard of zorginhoudelijke richtlijn
Informatie	Informatie-standaard of afsprakenstelsel	Dataset	Gegevens- of kennismodel	Terminologie- en codestelsel	Kwaliteitsborging
Applicatie	Informatie-systeem	Applicatie-proces	Kwaliteits-borging		
IT-infra-structuur	Applicatie-proces	Lokalisatie	Identificatie en authenticatie	Toestemming	Adressering
	Communicatie-standaard	Autorisatie	Logging		

Programma

- **Lunch**
Elkaar ontmoeten
- **Opening van dagvoorzitter**
Tom Vaessen
- **Panelgesprek**
Robert Verheij, Wikje Muller en
Jacqueline van Ginkel
- **Jammen**
Kennis en inspiratie delen
- **Lagerhuisdebat**
Elkaar uitdagen
- **Afronding**
High five
- **Borrel**
Napraten

Panelgesprek

Vertrouwen in het netwerkperspectief: hoe win je dat?

“Registreren moet leiden tot profiteren. Als dit niet georganiseerd kan worden, heb je niets aan het vastleggen van gegevens,” stelt Robert Verheij, hoogleraar ‘Transparantie in de zorg vanuit patiëntenperspectief’.

Samen met Jacqueline van Ginkel, zorgverbeteraar en Wikje Muller, Chief Nursing Information Officer (CNIO) bij KwadrantGroep gaat hij in discussie over de randvoorwaarden en opbrengsten van het netwerkperspectief.

De aftrap wordt gegeven door Bianca Rouwenhorst, directeur Directie Informatiebeleid /CIO van VWS. In haar videoboodschap benadrukt ze dat het perspectief van de zorgverlener en de patiënt centraal moeten staan in de afspraken over databeschikbaarheid. Ze roept op om dit gezamenlijk - over de sectoren heen - op te pakken.

Aantoonbare waarde

“Maar wat is er nodig om alle actoren mee te laten doen aan het netwerkperspectief?” luidt de logische vervolgvraag waarmee dagvoorzitter Tom Vaessen de discussie opent. Antwoorden met ‘vertrouwen’ ligt volgens Robert Verheij weliswaar voor de hand, maar het is alleen van waarde als je weet waar het vertrouwen op gebaseerd is. “In een lerend zorgsysteem draait dat vooral

om duidelijk maken waar we dit voor doen. Dus meer aandacht voor registratielusten in plaats van de registratielasten” legt hij uit.

Wikje Muller is het daarmee eens: “Tijdens de digitaliseringslag die ik als verpleegkundige meemaakte, werden papieren formulieren integraal gedigitaliseerd, zonder de vraag te stellen of ze überhaupt nuttig zijn. Veel registraties zijn alleen gericht op indekken en verantwoorden.” Jacqueline van Ginkel herkent dit. “We moeten de waarde laten zien: waarom leggen we dit vast. Waarom willen we dit beschikbaar stellen, wat kunnen we ermee.”

“Registreren moet leiden tot profiteren”

– Robert Verheij

Panelgesprek

Gemeenschappelijk doel als uitgangspunt

De zaal wordt betrokken bij de stelling:

‘Zorginstellingen moeten meer samenwerken in plaats van concurreren’. Veel bijval voor deze stelling, maar vanuit de zaal wordt ook de waarde van concurrentie verdedigd. Bijvoorbeeld als mechanisme om processen te versnellen.

Jacqueline van Ginkel beschouwt concurrentie als vaststaand feit. “Maar vanuit de verschillende perspectieven moeten we kijken naar ons gemeenschappelijke doel, namelijk het leveren van de beste zorg.” Volgens Robert Verheij raakt dit aan een gevoelig punt: governance. Ofwel, wie mag wat vastleggen, voor welk doel en met welke gegevens? Ondanks de uiteenlopende opvattingen en belangen gebeurt er veel moois, reageert Wikje. “Maar het is glad ijs.”

Berichtenverkeer

In een tweede video vertelt Winifred Merkx, senior beleidsmedewerker van Cordaan (een zorgorganisatie voornamelijk actief in Amsterdam), over het iStandaarden-berichtenverkeer in het huidige estafettemodel. Van de vijftig iWlz-berichten die dagelijks worden verstuurd, komt gemiddeld de helft terug vanwege een, vaak kleine, omissie. Ze kijkt reikhalzend uit naar het netwerkmodel iWlz, en hoopt dat de AVG-regels geen belemmering zullen vormen.

Hand in hand

Deze videoboodschap leidt de laatste vraag in: “Wat voegt het netwerkperspectief toe voor de zorgprofessional?” Wikje Muller schetst dat alleen met accurate data de beste zorg kan worden verleend. “Technische mensen en zorgverleners

moeten daarom vanaf het begin samen optrekken.”

Jacqueline van Ginkel brengt de rol van cliënten en bewoners ter sprake. “Die groep moet ook kunnen begrijpen waar wij het vandaag over hebben; dat is de volgende stap.” Volgens Robert Verheij is daarom meer voorlichting nodig over de AVG-regels, zodat burgers kunnen bepalen of hun gegevens worden gedeeld.

Wikje Muller sluit af met het praktische advies om medewerkers via een dashboard inzicht te geven in de gegevens. “Het vertrouwen groeit als je de gegevens in de volledige context kunt zien. Anders zal de zorgverlener een getal in een hokje blijven wantrouwen, en voor de zekerheid nogmaals de bloeddruk meten.”

Prof. dr. Robert Verheij
Bijzonder hoogleraar 'Transparantie
in de zorg vanuit
patiëntenperspectief'
Tranzo, Tilburg University en
Zorginstituut Nederland

Wijke Muller
Chief Nursing Information Officer
KwadrantGroep

Jacqueline van Ginkel
Zorgverbeteraar
Zorgvoordetoekomst

Jamsessies

1

Regionale samenwerking met een netwerkmodel

Vereniging Digitalisering Zorg Achterhoek & Stuurgroep IZA digitalisering Friesland

2

Visie op gezondheidsinformatiestelsel: netwerkzorg als aanjager

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Zorgverzekeraars Nederland

3

KIK-V afsprakenet en uitwisselprofielen

KIK-V & Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

4

Basisgegevensset Zorg (BgZ)

Nictiz

5

Stakeholders in een netwerkperspectief

ActiZ & Zorgthuisnl

6

Gebruikerservaringen van het PGO

Patiëntenfederatie Nederland

Jamsessies

7

Kennis vergroten en werken aan een optimale verbinding

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)

8

Netwerkmodel iWlz

Zorginstituut Nederland

9

iWlz netwerkmodel live met nID

VECOZO & Zorginstituut Nederland

10

Toestemmingen en Mitz

VZVZ

11

UZI heden en toekomst

CIBG & Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

1. Regionale samenwerking met een netwerkmodel

Laag: Organisationsbeleid

Vereniging Digitalisering Zorg Achterhoek & Stuurgroep IZA digitalisering Friesland
Jerry Fortuin & Mark Arts

In deze sessie leerden de jammers hoe regio Achterhoek en regio Friesland het netwerkperspectief toepassen, en voerden zij het gesprek over welke toepassingen ze zelf zien. Zo werd genoemd dat een netwerkmodel ook toegepast kan worden in het sociaal domein door de estafette modellen van de informatiestandaarden iWmo en iJw te vervangen door netwerkmodellen. Snellere toegang tot data, meer regie voor de cliënt en meer maatwerk werden genoemd als winst. Een grotere bekendheid van het netwerkperspectief is wel noodzakelijk, aldus de jambegeleiders van Vereniging Digitalisering Zorg Achterhoek & Stuurgroep IZA digitalisering Friesland.

2. Visie op gezondheidsinformatiestelsel: netwerkzorg als aanjager

Laag: Wet- en regelgeving

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Zorgverzekeraars Nederland
Dirk de Wit & Peter Jansen

Samenwerken aan het netwerkperspectief vraagt samen werken aan het gezondheidsinformatiestelsel. Het Ministerie van VWS en Zorgverzekeraars Nederland lichtten in deze sessie de nationale visie en strategie op dit stelsel toe. Aandachtspunten voor de visie vanuit de langdurige zorg en ondersteuning die door de jammers zijn genoemd:

- In de praktijk bepalen de drie financiers de routes. Ze hebben dus een beslissende rol in het stelsel.
- Neem ook de uitvoeringsorganisaties mee in de visie. Een soepele klantreis is belangrijk.
- Betrek de gebruiker bij de ontwikkeling van het stelsel.

3. KIK-V afsprakenet en uitwisselprofielen

Laag: Processen

KIK-V & Nederlandse Zorgautoriteit
Margerethe Neijssel & Furaha Kensmil

Alle ketenpartijen in de verpleeghuiszorg werken samen in het programma KIK-V. Doel is het stroomlijnen van de uitwisseling van informatie, het beter afstemmen van nieuwe uitvragen en het hergebruiken van informatie. Partijen leggen afspraken vast in een uitwisselprofiel. In deze sessie ervaren de jammers hoe dat werkt en wat er nodig is om vraag en antwoord te matchen. De jammers noemden eenheid van taal, een veilige omgeving en afspraken over het gebruik van gegevens.

4. Basisgegevensset Zorg (BgZ)

Laag: Informatie

Fred Smeele & Bas Drese
Nictiz

De Basisgegevensset Zorg (BgZ) is de minimale set van patiëntgegevens die door alle zorgverleners worden gebruikt bij alle specialismen en ziektebeelden. Bijvoorbeeld over allergie. De BgZ is inmiddels omarmd als landelijke standaard. De jammers gingen met Nictiz in gesprek over wat professionals in de langdurige zorg en ondersteuning nodig hebben om de set te gaan gebruiken. Een vraag die leefde: wat is de relatie tussen de *patient summary* en de BgZ? Het antwoord was simpel: de BgZ is de Nederlandse versie van de *patient summary*.

5. Stakeholders in een netwerkperspectief

Laag: Organisatiebeleid

Anne Lips & Tonko Wedda
ActiZ & Zorgthuisnl

In de sessie van brancheorganisaties Actiz en Zorgthuisnl plakten de jammers post-its met hun antwoorden op een aantal vragen, waaronder

- Wat moet er veranderen bij de verschillende stakeholders en in de samenwerking tussen hen om het realiseren van het netwerkperspectief te versnellen?
- Wat kunnen ActiZ, VGN en Zorgthuisnl vanuit hun perspectief bijdragen aan de versnelling?

Uit de inbreng van de jammers kwam naar voren dat er veel programma's tegelijkertijd zijn en dat er behoefte is aan het aanbrengen van een duidelijke focus. Ook werd aangestipt dat de toegevoegde waarde voor cliënt en zorgprofessional centraal moet staan bij de verschillende projecten.

6. Gebruikers-ervaringen van het PGO

Laag: Applicatie

Magda Coppoolse
Patiëntenfederatie Nederland

“In de langdurige zorg en ondersteuning zijn we het erover eens dat gegevensontsluiting gemakkelijker moet”, aldus de jambegeleider Magda Coppoolse. “Wel zie ik dat de sector achterloopt in kennis over PGO’s.” In deze sessie gingen de jammers zelf aan de slag met hun eigen PGO op de smartphone. De volgende behoeften voor het PGO kwamen naar boven:

- Gebruiksgemak.
- Gegevens die mijn zorgaanbieder heeft kunnen combineren met mijn eigen gegevens.
- Inzage in al mijn dossiers, bij meerdere zorgaanbieders.
- Dat zorgverleners mijn dossier kunnen delen met elkaar.

7. Kennis vergroten en werken aan een optimale verbinding

Laag: Organisatiebeleid

Stefan Clement
Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

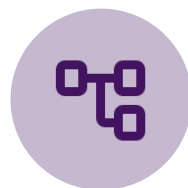
'Verbinding' is meer dan de technische infrastructuur waarin gegevens van A naar B gaan. Brancheorganisatie VGN hecht veel waarde aan het leggen van de verbinding tussen leden als het om gegevensuitwisseling gaat. In deze sessie ging het gesprek over wat de beste manier is voor zorgaanbieders om kennis te delen met elkaar. Een jammer noemde een platform met communities per onderwerp, wat een veilige plek moet zijn. Jambegeleider Stefan leerde dat VGN het faciliteren van kennisdeling de tijd moet gunnen.

8. Netwerkmodel iWlz

Laag: Processen

Eduard Renger & Judith Duiniveld
Zorginstituut Nederland

“Het netwerkmodel iWlz repareert iets dat niet stuk is”, aldus jambegeleider Eduard Renger. In deze sessie werd gejamd over kansen om het draagvlak voor het netwerkmodel iWlz te vergroten, vanuit de vraag: ‘het netwerkmodel gaat mij als [rol] helpen, omdat...’ Een greep:

- ... als iemand een contactpersoon van de cliënt registreert, dit voor alle ketenpartners direct zichtbaar is.
- ... de zorgvorm leidend wordt in plaats van financieringsvorm.
- ... ik geen afgekeurde berichten meer hoeft af te handelen.
- ... accountantscontrole makkelijker wordt.

De jambegeleiders hebben het idee opgedaan om een casus van crisiszorg te gebruiken voor hun business case, want in deze casus zit veel winst.

9. iWlz netwerkmodel live met nID

Laag: IT-infrastructuur

Hannelore Albrecht & Cristian Gonzalez
VECOZO & Zorginstituut Nederland

Deze jamsessie ging over autorisatievoorziening nID. Deze voorziening is nieuw en wordt gebruikt bij het raadplegen van het Indicatieregister iWlz. VECOZO ontwikkelt de voorziening voor de toekomstige registers. Met nID kan voor een organisatie per cliënt bepaald worden welke gegevens uit een register opgevraagd mogen worden en over welke periode. Een jammer noemde nID een basis voor vertrouwen. Uit de jamsessie bleek een noodzaak om de marketing/communicatie van de werking van nID te vergroten. Jammers die aanvankelijk dachten dat het implementeren van dit onderdeel van het netwerkperspectief complex is, verlieten de sessie met het beeld dat het laagdrempelig en simpel is.

10. Toestemmingen en Mitz

Lagen: Informatie en Applicatie

Fokke Schipper
VZVZ

Zorgprofessionals die jouw gegevens nodig hebben, kunnen via generieke voorziening Mitz controleren of jij het goed vindt dat ze jouw gegevens opvragen. Zo heb je als burger meer regie op je eigen gegevens. Zorgaanbieders worden ontzorgd in het beheren van toestemmingen van hun cliënten of patiënten. Mitz is nog niet uitgerold in de langdurige zorg en ondersteuning. In deze sessie stond de vraag centraal welke uitdagingen cliënten in de langdurige zorg en ondersteuning nu ervaren bij het delen van medische gegevens en het geven van toestemming. Jammers noemden dat cliënten geen inzage hebben in hun gegevens en de toegevoegde waarde van het geven van toestemming nog niet kennen.

11. UZI heden en toekomst

Laag: IT-infrastructuur

Marco van der Steeg & Bart Kerver
CIBG & Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Een voorwaarde voor veilige gegevensuitwisseling is dat zorgprofessionals zich kunnen identificeren (identiteit bewijzen) en authenticeren (identiteit vaststellen). Zo krijgen zij toegang tot de juiste informatie op het juiste moment. Om bij deze informatie te komen, maken zorgprofessionals gebruik van de UZI (Unieke Zorgverlener Identificatie) middelen. In deze sessie stond de vraag centraal hoe het UZI-stelsel toegepast kan worden binnen de langdurige zorg en ondersteuning. Jammers noemden dat het UZI-stelsel toegang geeft tot precies de informatie die zij of hun collega's nodig hebben op basis van rol en functie.

Lagerhuisdebat

Levendig debat
over invloed en
verantwoordelijkheid

Tijdens het Lagerhuisdebat werd in verschillende stellingen de rol van cliënten en zorgprofessionals in het netwerkperspectief enthousiast bediscussieerd. Ook de voortrekkersrol van grote en kleine zorgorganisaties werd uitgediept. Applaus, gejuich!

Het debat bruisde van bevoegenheid, terwijl de meningen van alle kanten werden belicht.

Lagerhuisdebat

Invloed

“Cliënten moeten een nadrukkelijke rol hebben bij het ontwikkelen van een netwerkperspectief, ” luidt de eerste stelling. Irene de Jong, productmanager zorgapplicaties bij het Leger des Heils, is voorstander. “Als het cliëntperspectief er niet goed in zit, kunnen we net zo goed stoppen, reageert ze. Haar argument oogst veel bijval, want zou het niet onbegrijpelijk zijn als alleen professionals bepalen wat de beste zorg is?”

Tegenstanders betogen dat de stelling praktisch niet uitvoerbaar is. “Als er meer dan 16 miljoen mensen hun zegje gaan doen, zijn we nog wel even bezig,” klinkt het. De cliënt mag dus wel invloed hebben, maar die moeten we niet belasten met het netwerkperspectief.

“Bovendien”, zo wordt geopperd, “kunnen mensen die aan het netwerkperspectief werken, zelf ook

cliënt worden. Ze kunnen er dus prima over meedenken.”

Wat is het doel, en wat het middel?

In de zaal is een meerderheid tegen de stelling: Van alle actoren moet de zorgprofessional het meeste profijt hebben van het netwerkperspectief. De zorgverlener wordt immers pas echt ontlast als de cliënt tevreden is en goede zorg ontvangt, zo wordt gesteld. Het uitwisselen van gegevens moet daarom uitgaan van het voordeel voor de cliënt.

Voorstanders werpen tegen dat het ontlasten van een zorgverlener een middel is om optimale zorg te bieden. Professor Robert Verheij, hoogleraar ‘Transparantie in de zorg vanuit patiëntenperspectief’ voegt daar beschouwend aan toe: “Als de kleine groep voorstanders in deze

zaal representatief is voor het aantal zorgverleners dat ons in de toekomst gaat verzorgen, dan moeten we de zorgprofessional wel vooropstellen. Anders werkt er over enkele jaren niemand meer in de zorg.”

Preventie gaat dat ondervangen, meent de overkant van de zaal. Maar daar wordt direct tegenin gebracht dat voor preventie veel gegevens nodig zijn. “En voor het verzamelen van gegevens heb je zorgverleners nodig.”

Lagerhuisdebat

Slagkracht versus wendbaarheid

De zaal blijkt verdeeld te zijn over de stelling: 'Grote zorgaanbieders moeten de invulling van het netwerkperspectief voor kleine zorgaanbieders realiseren.' Voorstanders vinden dat de grootste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Wel moeten kleine zorgverleners serieus worden genomen, en steun krijgen van de overheid, maar de slagkracht van de grote spelers is nodig om vooruitgang te boeken. Of zoals Idius Felix, beleidsadviseur Wlz a.i. bij Zorgverzekeraars Nederland, het formuleert: "Kleine zorgverleners hebben te weinig vlees op de botten om het op eigen kracht te doen."

Volgens tegenstanders is kleinschaligheid juist een reden om met de kleine zorgaanbieders te beginnen. Ze hebben minder overlegstructuren, zijn wendbaar, kunnen het netwerkperspectief snel oppakken en vervolgens doorgeven aan de grote zorgaanbieders. "Voorkom dat de groten het voor de kleintjes gaan bepalen. Het Netwerkperspectief moet uitgaan van gelijkwaardigheid."

IZO

High five

Na het Lagerhuisdebat neemt dagvoorzitter Tom Vaessen de zaal mee met de uitslag op de pollvraag: Wat is morgen nodig om het netwerkperspectief te laten slagen? Via de app zijn vooral steekwoorden als: vertrouwen, samenwerken, gewoon doen en commitment ingestuurd.

Vervolgens inventariseren dagvoorzitter Tom Vaessen en Eva Piller, voorzitter IZO, samen met de zaal een gezamenlijke 'high five'. Ofwel, wat gaat er allemaal goed?

De duim gaat omhoog voor het gezamenlijke doel. Bij de wijsvinger, die staat voor de koers, worden het nationale perspectief en de bottom-up implementatie genoemd. Bij de middelvinger blijkt dat velen afscheid willen nemen van proof of concepts, datakerkhoven en gegevens 'overkloppen'. De ringvinger staat voor wat behouden moet worden, namelijk commitment, transparantie, vertrouwen, lef. Bij de pink ten slotte, geeft de zaal aan serious gaming verder te willen ontwikkelen. Net als het aanbrengen van eenvoud en het leren van andere sectoren.

IZO KennisJam

Samen actief in het
netwerkperspectief

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=wMsUn7usL7o>

***“Leerzaam. Energie. Gewoon doen.
Inspirerend. Leren. Met elkaar.”***

Meld je [hier](#) aan als nieuwsbriefabonnee

infoizo.nl

infoizo@zinl.nl

[LinkedIn](#)

[Meer over het netwerkperspectief](#)